

Ảnh hưởng của Podcast đến khả năng nghe hiểu của sinh viên đại học năm thứ nhất chuyên ngành tiếng Trung tại Việt Nam

Nguyễn Thùy Linh*

*Trường Đại học Ngoại ngữ, ĐHQGHN

Received: 5/01/2024; Accepted: 15/01/2024; Published: 8/3/2024

Abstract: With the development of computer technology, methods of acquiring Chinese listening skills with multimedia support have been popularized and play a big role in teaching and learning Chinese. This article examines the impact of Chinese podcasts on the listening comprehension of first-year college students majoring in Chinese. This study examined the changes and learning effects of students' listening comprehension ability through a 5-week podcast transcription activity. At the same time, students completed surveys about learner attitudes before and after the experiment and students' views on podcast use. The results of the study indicate that using podcasts as a learning tool improves students' listening ability, promoting interest in learning. In addition, students seem to pay more attention to listening skills than before and realize the necessity of improving their listening skills.

Keywords: Chinese, podcast, listening to dictation, ability to acquire listening skills

1. Đặt vấn đề

Trong những năm gần đây, cùng với sự lớn mạnh của Trung Quốc và sự phát triển của quan hệ Trung-Việt, tiếng Trung ngày càng nhận được nhiều sự quan tâm và yêu mến ở Việt Nam. Do nhu cầu được hòa mình với môi trường ngôn ngữ đích, nhiều học viên đã tìm đến một số kênh đa phương tiện để tiếp xúc với tiếng Trung của người bản ngữ. Hình thức phổ biến nhất là xem phim điện ảnh, phim truyền hình Trung Quốc và nghe nhạc Trung Quốc. Tuy nhiên, hai phương pháp học này chưa thể trở thành nguồn học tập đáng tin cậy vì chúng còn tồn tại nhiều vấn đề. Nhược điểm lớn nhất là phim ảnh hay âm nhạc dễ khiến người học mất tập trung, từ đó gây tác động tiêu cực đến quá trình tiếp thu kiến thức.

Để giải quyết hai vấn đề này, tác giả coi podcast là công cụ hỗ trợ đắc lực cho việc giảng dạy ngoại ngữ. Xuất phát từ tình hình thực tế, thông qua tìm hiểu và nghiên cứu, tác giả quyết định viết bài “Ảnh hưởng của podcast tiếng Trung đến khả năng nghe hiểu của SV đại học năm thứ nhất Việt Nam” để kiểm tra ảnh hưởng của podcast tiếng Trung đối với người học tiếng Trung và tác động của chúng đối với người học.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Kỹ năng nghe trong học ngoại ngữ

Nghe là một kỹ năng ngôn ngữ quan trọng và đóng vai trò then chốt trong việc tiếp thu ngôn ngữ

thứ hai. Quá trình học tập của bất kỳ ngôn ngữ nào, kể cả tiếng Trung, đều tuân theo trình tự nghe-nói-đọc-viết. Điều này phản ánh mức độ ưu tiên và tầm quan trọng của kỹ năng nghe hiểu. Nhiều nghiên cứu đã chỉ ra rằng, nghe hiểu là kỹ năng ngôn ngữ quan trọng nhất trong quá trình học ngoại ngữ và cũng là một trong những kỹ năng cần được đặc biệt chú ý. Trong các hoạt động giao tiếp ngôn ngữ, hoạt động nghe chiếm nhiều thời gian nhất, chiếm 45%, vượt xa hoạt động đọc, nói hoặc viết. Hơn nữa ngoài việc đem đến cho mọi người cơ hội tiếp nhận ngôn ngữ, KNN có thể giúp cải thiện khả năng sử dụng ngôn ngữ tổng thể. Những năm gần đây, trong lĩnh vực giảng dạy tiếng Trung, năng lực nghe hiểu ngày càng nhận được nhiều sự quan tâm của các nhà nghiên cứu.

2.2. Khái niệm podcast

Theo Oxford Advanced Learner's Dictionary, podcast là một từ ghép, bao gồm từ “pod” (tức là Apple iPod) và “broadcast”, và nội dung của nó bao gồm các tài liệu âm thanh, video và hình ảnh (Rosell-Aguilar, 2007). Nhiều công trình nghiên cứu trên thế giới đã chỉ ra rằng podcast có tác dụng tích cực hỗ trợ người học ngoại ngữ cải thiện khả năng nghe của mình, đồng thời làm tăng động lực và hứng thú của người học.

2.3. Quy trình và thiết kế thực nghiệm

2.3.1. Mục đích nghiên cứu

Ứng dụng podcast tiếng Trung được sử dụng là ChinesePod, các podcast sẽ được sử dụng như một phương tiện hiệu quả để hỗ trợ chế độ học nghe tiếng Trung và kiểm chứng xem ứng dụng podcast tiếng Trung có thể cải thiện hứng thú học tập, hiệu quả học tập và khả năng nghe hiểu của học sinh.

2.3.2. Đối tượng nghiên cứu

Trong nghiên cứu này, 20 sinh viên năm thứ nhất khoa Ngôn ngữ và Văn hóa Trung Quốc trường Đại học Ngoại ngữ trực thuộc Đại học Quốc gia Hà Nội được chọn làm nhóm thực nghiệm và 20 sinh viên còn lại được chọn làm nhóm đối chứng. Nền tảng học tiếng Trung của họ về cơ bản là giống nhau, đều bắt đầu học tiếng Trung từ năm nhất đại học, chưa có kinh nghiệm ra nước ngoài. Ngoài ra, không có sự khác biệt giữa nhóm thực nghiệm và nhóm đối chứng về phân bố giáo viên, tỷ lệ nam nữ, nội dung giảng dạy, tiến độ khóa học, môi trường lớp học, v.v.

2.3.3. Quy trình thực nghiệm

Thực nghiệm được tiến hành từ tháng 10 năm 2022 đến tháng 11 năm 2022.

2.3.4. Thiết kế thực nghiệm

Trước khi thực hiện thực nghiệm, tất cả 40 học sinh được cho làm bài test đầu vào kỹ năng nghe hiểu tiếng Trung. Sau đó 20 em học sinh ở nhóm thực nghiệm được giao nhiệm vụ mỗi tuần nghe chép chính tả năm đoạn podcast với độ dài khoảng hai phút, sau đó yêu cầu học sinh chụp ảnh gửi cho người viết để kiểm tra tiến độ.

Sau năm tuần thực hiện nhiệm vụ, nhóm thực nghiệm và nhóm đối chứng tiến hành làm bài test đầu ra để kiểm chứng xem có hay không sự chênh lệch về điểm số giữa hai nhóm. Về thiết kế bài kiểm tra nghe hiểu trước và sau khi thực nghiệm, người viết đã sử dụng kho ngữ liệu và âm thanh từ cuốn sách “Hanyu Tingli Sucheng – Rumén pian” (Mao Yue, 2005 biên tập).

Ngoài ra, 20 em nhóm thực nghiệm cũng được yêu cầu điền vào hai phiếu khảo sát về thái độ nghe của người học với kỹ năng nghe (trước và sau thực nghiệm) và một phiếu khảo sát về thái độ của người học đối với ứng dụng podcast tiếng Trung và phương pháp nghe chép chính tả trong việc học tập kỹ năng nghe (sau thực nghiệm).

2.4. Kết quả bài kiểm tra kỹ năng nghe

Kết quả của hai bài kiểm tra trước và sau cho thấy, các sinh viên trong nhóm thử nghiệm đạt điểm cao hơn trong bài kiểm tra nghe sau thực nghiệm so với các sinh viên trong nhóm đối chứng. Cụ thể, điểm trung bình của nhóm thực nghiệm là 19,75/22, cao

hơn 2,65 điểm so với bài kiểm tra nghe trước thực nghiệm. Điểm nghe của nhóm đối chứng học theo giáo trình bình thường có tăng nhẹ từ 17,05/22 lên 17,7/22, chênh lệch trước và sau kiểm tra chỉ 0,65. Kết quả trên cho thấy, khả năng nghe của học sinh nhóm thực nghiệm tiến bộ rõ rệt so với nhóm đối chứng. Điều này cho thấy các hoạt động nghe chép chính tả podcast có tác động tích cực đến quá trình nghe của học sinh ở một mức độ nhất định.

2.4.1. Kết quả bảng khảo sát thái độ người học

* Bảng hỏi về thái độ của người học đối với kỹ năng nghe

Sau năm tuần nghe chép chính tả podcast, các sinh viên được kiểm tra đã có thái độ tích cực hơn trong các câu hỏi về thái độ nghe của họ, nghĩa là họ chú ý hơn đến năng lực nghe của bản thân và có mong muốn mạnh mẽ để cải thiện tình trạng nghe hiện tại của mình.

* Phản hồi của người học về thí nghiệm nghe chép chính tả podcast

Thông qua phân tích số liệu thu được, có thể thấy rằng đa số SV tự nhận thấy khả năng nghe của bản thân có cải thiện sau năm tuần nghe chép chính tả podcast. Ngoài ra SV rất hứng thú với nội dung của podcast, thích nghe podcast cho giờ học nghe hơn băng đĩa truyền thống. SV có thái độ khá tích cực với việc đưa podcast vào lớp học, điều này cũng khiến chúng ta phải suy nghĩ về việc làm thế nào để tận dụng podcast trong lớp học như một công cụ hỗ trợ một cách hiệu quả nhất.

3. Kết luận

khảo sát bằng bảng câu hỏi cho thấy SV khá hài lòng và ủng hộ việc áp dụng podcast tiếng Trung trong việc tự luyện KNN. Thông qua nghiên cứu này, người viết hy vọng nó có thể cung cấp tài liệu tham khảo để tiếp thu kỹ năng nghe tốt hơn bằng cách sử dụng đa phương tiện, đặc biệt là podcasting, đồng thời mang lại nguồn cảm hứng cho việc dạy và học nghe ngôn ngữ thứ hai.

Tài liệu tham khảo

1. Rosell-Aguilar, F. *Top of the pods - in search of podcasting “pedagogy” for language learning*. Computer Assisted Language Learning, 2007, 20 (5): 471-492. doi: 10.1080/09588220701746047.
2. Lü, D.Y. [吕东妍] (2014). 多媒体辅助下的初级对外汉语听力教学, 硕士学位论文渤海大学.
3. Gou, Z.X. [苟长欣] (2016). 媒体辅助下的初级对外汉语听力教学研究, 硕士学位论文兰州大学.
4. Mao, Y. [毛悦] (2005). 汉语听力速成 (入门篇). 北京语言大学出版社: 北京.